

DEBRECZEN

A DEBRECZENI MUNKAPÁRTI ÉS 42-PÁRTI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetésnek helyben, házhoz hordva:
 Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
 Egész évre . . . 15.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 6 fillér.

Mentőkészüléket a villamos elé.

Tegnap elgázolt a villamos egy kis süketnéma fiút. Mikor a szülőknek ezt hírüladták, az apa kést, az anya pedig követ ragdolt, hogy a villamoskocsi vezetőjén megbosszulják szerencsétlen fiuk még szerencsétlenebb halálát. Így beszélnek a városban.

Egyáltalában nem lehet rajta csodálkorni, ha igazat beszélnek is. Mert a szülőknek kedves volt az a gyermek, ha süketnéma volt is; és éppenséggel nincs igazsága annak a hivatalos megállapításnak, amely szerint a gyermek süketisége volt egyedüli oka a szerencsétlenségnek.

Az egyedüli ok az ilyen szerencsétlenségnél az, hogy a villamosok nincsenek ellátva mentőkészülékkel. Mert hiszen szokott a villamos elgázolni nem süketeket is. Budapestén néha ötöt-hatot is egy nap. Majd rájok kerül még a sor Debreczenben is a nem süketekre.

Ezeket elmondván, mintha hallanók máris az ellenvetést, hogy Budapestén sincsenek mentőkészülékkel ellátva a villamosok. Persze hogy nincsenek, hogy is volnának, hiszen hatalmas és befolyásos vállalatok bonyolítják ott le a mindennapi véres forgalmat. Meg aztán jó tudni, hogy ott is csak Azsia van még az ilyen kérdésekben.

Hanem lessék átnézni Amerikába. Ott már majdnem minden városban kötelezőleg be vannak hozva a villamosokra a mentőkészülékek.

Ehisszük, hogy drágák; de azt se nagyon. Nem is nagyon kérdezzük. Mert nincs drágább az emberéletnél, habár a vasutársaságok épen ellenkező véleményen szoktak lenni.

Mindegy, azért mi azt mondjuk, hogy égbekiáltó igazság u'cákon járni engedni olyan vasúti kocsiakat, amelyeknél meg van a lehetősége az elgázolásnak. Ezt nagy általánosságban mondjuk.

Száz év múlva a legdurvább barbarizmusnak fogják nevezni azt a nyomorult állapotot, mikor az u'cákon mentőkészülék nélküli kocsik apríthassák az embereket.

E felszólalásunknak az a célja, hogy ne száz év múlva, hanem most mindjárt mondják ezt az emberek s ne nyugodjanak addig, míg minden villamoson ott nem lesz a mentőkészülék.

Majd azt is fel fogják hozni ellenvetésül, hogy nincs még elég jó ilyen mentőeszköz. Nem igaz. Van.

De még ha nem volna is, tessék kísérletezni. Esetleg hízilag, de főként pályadíjak kifizésével.

Különbben ismételjük, hogy van már elég jó készületek, odaát Amerikában különösen, de itthon is. Esetleges kérdézősködésekre ni magunk is szívesen tudunk szolgálni felvilágosítással. Annaira tudunk, hogy ha ránk tizzak, mi magunk is produkálhatunk olyan mentőkészüléket, amely akár egy megvadult bikát is őiben hordoz a villamos elején, csak álljen után vagy szafadjon neki az a bestia.

Tehát cselekedni uraim és pedig gyorsan. Mert mi ugyan nem akarjuk felgyújtani a villamosokat, mint a bécsiék, de esetleg nem fogjuk tudni megakadályozni, hogy fel ne gyujtsák.

S valóban, ha a mi féltett, drága gyermekeinknek az élete nem biztos ezektől a száguldó guilotinektól, akkor inkább pusztuljanak — a vállalatok, és lélegezethez se jusson egy ilyen sem addig, míg a teljes biztonságról mentőkészülékek alkalmazásával garanciát nem nyújt.

Simon István.

A mungók botrányát rendeznek.

Vihar a Házban.

Az egész ország gonykacaja fogja követni a jait a hallatlan botrányt, melyet a munkapárt néhány eszelős tagja rendezett ma a Házban. A munkapártnak ezek a tagjai ugyan is nem kisebb dologra vállalkoztak, mint arra, hogy megvédelmezzék a sajtószabadságot, mert tegnap egy képviselőnek afférja támadt egy újságíróval. Ugyanazok a mungók voltak ezek, akik tapsoltak Knuennek, amikor a sajtószabadság ellen emelt gyilkos fegyvert.

Különösen Hegedüs Kálmán tüntette ki magát. Ugyanaz a Hegedüs Kálmán ez, aki exponálja magát, hogy az újságírókat ne hívják meg a képviselőházi piknikre, aki ezért bojkott alatt is állott s aki végre minden egyes újságírótól bocsánatot kért volt kénytelen.

Most ő állt elő és a sajtószabadság védőjének akart felcsapni. Képzeltető s az alábbi tudósításunkban olvasható is, hogy mekkora invektívákat vágta a fejéhez. Olyan vihar támadt, amilyen ritkán volt ebben az obstrukciós időben. Végül Kabos, aki elnökölt, rendre is utasította. Kabos mai szereplése különben is igen rokonszenves volt. Az ellenzék meg is éljenezte; a munkapárt pedig fel volt háborodva, hogy Kabos semmi hátszabályellenes dolgot nem akart elkövetni.

Tudósításunkat az alábbiakban foglaljuk össze:

Kabos Ferencz alelnök fél tizenegy órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket, amelyeket a kérvényi bizottsághoz kíván utasítani.

Vertán Endre megteszi az ellenindítványokat, amelyekre névszerinti szavazásokat kértek. Ezeket holnapra halasztották.

Elnök jelenti, hogy Hegedüs Kálmánnak napirend előtt szót adott a parlamenti hírlapírók megvédése és a veszélyeztetett sajtószabadság tárgyában.

Mungó vakmerősége

Hegedüs Kálmán (munkapárti) egy igen sajnálatos eseményre hívja fel a Ház figyelmét, amely tegnap történt a folyosón. Fölvassa a «Magyarország» című lapból a Radó-Süsmegi-affér leírását. Ebből konstatálja, hogy beteg a közélet és a sajtószabadság veszélyben van. (Zajos helyeslés balról.)

Fráter Loránt: Maga mondja ezt! (Zaj.)

Hegedüs Kálmán: A sajtó fölött csak a sajtóbiróság ítélkezhetik! (Zajos helyeslés balról.)

Justh János: Mondja ezt meg a miniszterelnöknek! (Zajos helyeslés.)

Abraham Dezső: Nem pedig a polgármester és az endörkapitány! (Zajos helyeslés.)

Hegedüs Kálmán: Ebben a Házban a sajtó munkásait mindig a legnagyobb becsülésben részesítette. (Derűtség.) Ennek a vendégjognak lábbal tiprását és a sajtószabadságnak terrorizmusát jelenti. (Viharos derűtség.)

Justh János: Azt nem, de ez a beszéd stréberkedés.

Hegedüs Kálmán: Ez a legsötétebb reakció. (Viharos derűtség.) És ezt az a párt teszi. Eamelyik a függetlenségi eszméket hirdeti. — É(Folytonos derűtség.) A negyvennyolcas sajtótörvény kimondja, hogy gondolatait írásban és képen mindenki szabadon terjesztheti. (Zajos helyeslés.)

Felkiáltások balról: Miért nem mondja ezt a miniszterelnöknek?! (Ugy van!)

Kitör a vihar.

Hock János: Hiába akar rágalmazni!

Hegedüs Kálmán: Nem veszi el az ellenzék kengerét! Nem szokott sem hazudni, sem rágalmazni! (Zaj.)

Felkiáltások balról: Kire mondta ezt? (Folytonos zaj.)

Elnök (csenget): Tessék várni, amíg kimagyarazza magát.

Hegedüs Kálmán: Nem egyesekre értette, de arra a pártra, amely rendszeresen évtizedek óta port hánt a nemzet szemébe a negyvennyolcas maszlagokkal! (Óriási zaj.)

Báró Mansdorff Béla, Györfly Gyula, Justh Gyula, Holló Lajos, Hock János és az összes függetlenségi képviselők felugrának helyeikről:

— Hogy mer így beszélni egy taknyos kölyök? — kiáltja Kovácsy Kálmán.

— Alávaló, pimasz gazember! — kiáltja magából kikelve Horváth Gyula. Én mindig becsületes ember voltam, kikérem ezt a durva támadást!

Percekig tartott a zaj. Az elnök folytono-

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

san csönget és a nagy zajban Hegedüs Kálmánt rendreutasítja.

Amikor a zaj lecsöndesedett, az elnök a rendreutasítást megismételte.

Ezután Hegedüs Kálmán folytathatta beszédegyházi gyűlés lefolyását és közben ismételt brutálisan támadja az ellenzékét.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ez már túlmeleg a kért kereten. (Zajos helyeslés balról.)

Hegedüs Kálmán végre kéri az elnököt, intézkedjék, nehogy a tegnapi eset megismétlődhessék.

Elnök kijelenti, hogy a tegnapi esetet sajnálja, de nem tehet ellene semmit. (Helyeslés.)

Holló Lajos visszavág.

Holló Lajos személyes kérdésben kért szót s egyben engedélyt kér, hogy reflektálhasson az előtte szóló szavára. (Helyeslés.)

Elnök: A Ház az engedélyt megadta.

Holló Lajos elmondja részletesen a félegyházi ülés lefolyását, amelyből kiderült, hogy az ottani rendőrkapitány rendezte a zavargásokat. A rendőrkapitány előre meg is mondta, hogy lesz zavargás. Hogy kik a rendezői az ilyen akcióknak, azt mutatja az is, hogy a petíciós költségekre is a munkapárti titkárok küldtek le kétezzer koronát. (Nagy zaj.)

Justh János: Ők nem port hintenek a nemzet szemébe. (Zaj. Helyeslés.)

Elnök figyelmezteti a szónokot, maradjon az engedélyezett keretben.

Holló Lajos azzal fejezi be a beszédét, hogy tiltakozik az ellen, hogy az ellenzék évtizedes küzdelmét...

Hock János: Évszázados!

Holló Lajos: ... a nemzeti jogokért, porhíntésnek nevezzék! (Zajos helyeslés és taps.)

Elnök a gyorsírói jegyzetéből megállapítja, hogy Horváth Gyula az előbb sértő kifejezést használt s ezért rendreutasítja.

Ezután felolvassák az interpellációs könyvet, amelyben három új interpelláció van.

Elnök javasolja, hogy az interpellációkra egy órákor térjenek át.

Következnek napirend szerint a névszerinti szavazások, amelyek után Kovácsy Kálmán beszél a véderőreform ellen.

Az Eszter Balogja.

Írta: ADY ENDRE.

Nagy és illetlen, nyári szerelmekre emlékezem, melyek Kerebecezen, isten házában közelében tomboltak néhány évig a nyári diák vakáció alatt. És sok nőt értem a kerebecsi parókian, szolgáló sorsut, de elvált Simai Eszterre tudok legvigabban emlékezni. Holott az erős, fiatal, paraszt nő, aki a Szamoshátról került Kerebecsre, nem is volt elvált nő, csak eljött az urától, aki ácsolt, mint Szent József. Simai Esztert nagyon szerette ez az ő ácsura, annyira, hogy az elhagyás után a Kerebecshez legközelebb városba költözött s vállalt ácsolást. De gyáva lévén, mint az igazán vágyakozó emberek, — keservesen türtőztette, halasztotta szent, békülő szándékát, s így maradt Eszter a mi prédánk.

Valamikor Kerebecs és a kerebecsi nemes és szent eklézsia híres, puritán, magyar papoknak volt erős és tiszta hazája. Egy kis táncot, egy elhamarkodott csókot drágán kellett megfizetni annak, akinek csintalankodott a vérenek kedve. Azután, svábokat hozatott Kerebecsre a környék grófja, ritkultak a vastag kálomista nyakak, kolduskodott a parókia s mindeneké váltottak. Csak egy régi nemes, de kopott udvarház, a prédikátoré, valamelyik nagyságos erdélyi fejedelem ajándéka, rebegett a hatalmas multról. És hogy Kerebecezen ezután is, majdnem mindig kálvinos erkölcsű, tiszta, szigorú és jó papok éltek. Még a svábok katolikus és gazdag plébánosai is valahogyan elkálvinistáztak itt és évenként szinte tíz hónapig majdnem titok és csend volt a csókok-

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönök et nyújt kezesség, betéblázás mellett, értékpapír vagy bármely más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazdálósága.

Tanulságok a losonczy népgyűlésből.

Justh és Andrásy.

Egy kellemes incidensnek, t. i. a losonczy népgyűlésnek lefolyását olvasván, eszembe jutott Vörösmarty Mihálynak 1830-ban írt egyik költeménye: A hazafiak. Jónak és üdvösnek vélem ezt szóról-szóra leírni, hogy olvassuk azt és tanuljunk belőle:

«Kértek s a haza kér; firkáltak s a haza buzdit: Csizmátok nincsen s a haza álljon elő. Aldoztok bogarat s azt a haza nézze tuloknak: Szándéktok jó volt s a haza áldjon azért? Vesztegetők, szentségtelenek! mi düh szálla beletek,

Mit keres a szent szó szemtelen ajkítokon? Szütőkben legyen a haza és ha kimondani szükség,

Tetteitek zengjék nagy, diadalmi nevét. Akkor lesz neve a bűn s baj szörnyeinek ölője. S nép és isten előtt becsben az áldozatok».

Vörösmarty az én lelkemben mindig nemcsak a mostani magyar nyelv megteremtője, volt, hanem igazi magyar ember, magyar jós. Hazánkban mindent magyarrá és csakis igazán magyarra szeretett volna tenni. Egyetlen célja volt a magyarságot kiemelni elhagyatottságából. Ezért írt. Ezért dolgozott. És nem minden siker nélkül. Ha látta, hogy valaki hasonló szellemben, ugyanazon irányban dolgozik, azt biztatta, támogatta. De nem hagyta megrovás nélkül azt, aki a haza csak szájban hordotta. És ez az mivel legtöbbet ért el. Azért jutott nekem a losonczy események olvasásakor Vörösmartynek «A hazafiak» című versezete eszembe.

ban. Mert a csók és a csókok Kerebecezen is titok és rend csufjára, ellenére domináltak az első kálvinista prédikátor óta a mostanig.

Kerebecs mostani prédikátora nagyon öreg, de kemény nagytiszteletű úr s nemkülönben a nagytiszteletű asszony: bibliába illő, szentes emberek. Csak az a baj, hogy mégis termékenyek voltak, hatalmas, zabolátlan fiúk, s rokonaik voltak, egyelőre, akkor, diákok. Van ugyan köztük, aki már káplánja az öreg s megnehezült nagytiszteletű urnak, a legidősebb fiú szép, nagy ember. De van például egy elárvult unokaöccse, akit egy furesz vegyesházasság kanolikusá tett, aki reverendát öltött már, de valolikussá tett, aki kálvinista esperes-nagybácsinál tölti. Ez a legrakoncátlanabb ilyenkor, mert ő csak nyaranként s két hónapoként szabad s e két hónap idején kell magából kifickádoznia a le- győnnivaló bűnökkel. Sok cselédet nem tarthatnak a nagytiszteletű urék, inkább két-három bejáró asszonnyal segítettek magukon vendéglárá-sokkor. De valami különös véletlenből az egyetlen, állandó cseléd majdnem mindig kackiás, fiatal volt, mikor a fiúk Péter-Pál nap körül Kerebecsre jöttek. És alig volt egy is kackiásabb, mint éppen Simai Eszter, aki pedig mondom el se vált az ácsától, Balog nevezetűtől.

Négyen-öten s amikor néha vendégek voltak, heten-nyolcan voltak s voltak ott, mint egy válogatott ménes. De alapjában nem igen voltak fajtalankodó, gonosz ifjak s még a reverendás barátunkban is gyöngéd, hamar meg- hatódó, jó lélek élt. Az igaz, hogy amikor esténként, a falusi kaszinóból hazakerültünk s a nagytiszteletű öregek aludtak, sorsot húztunk. Sorsot húztunk Simai Eszter fölött, ami csunya

Megszoktuk már Justh Gyulánál, hogy ő mindig szívből és szívhez, tehát ékesen, de okokkal meggyőzően beszél. Ő leggyönyörűbben tudja összeállítani beszédeit természetesen, mondanám minden mesterkéltéssel nélkül. — Ő azt mondja szóval és írásban, amit jónak és helyesnek tart az országra és annak jólétére. De ha eddig tisztelettel és szeretettel ragaszkodtam Justh Gula hazafiúi működése iránt; ezen tisztelet és ragaszkodás, mennyiben lehetséges volt, még fokozódott bennem és bennünk losonczy szereplése alkalmával. Mert itt Justh Gyula nemcsak a hallgatóságot és a beszédet olvasó közönséget iparkodott sikerrel meggyőzni azon szent ügynek, igazságáról és jogosságáról, melynek ő most élő apostola, az obstrukció jogosságáról, a véderő javaslat elleni küzdelem helyességéről, az általános, egyenlő és titkos szavazat szükségességéről, hanem ha őt a közönséges mértékkel mérnök, azt mondanék, önmagát multa felül Losonczon. Justh itt az igazi magyar állami férfiak gárdájának tagjává lett. — Mert nézzünk egy kissé végig az alkotmányosság helyreállítására óta a méltán szereplő nagy hazafiak gárdáján, mit fognak azoknál találni? A tiszta és önzetlen magyar hazafiságot, szabadelvűséggel párosulva. Vegyük őket sorba elejétől máig, hogy lássuk és tanuljuk őket tisztelni s becsülni.

De egyuttal lássuk azt is, hogy Justh Gyula ezen nagyok példáját követi. Tehát méltán megérdemli, hogy őt kövessük! Deák Ferencz annak idején, midőn valaki azzal akart kedveskedni neki, hogy nem érdemli meg egyik kedvelt embere szeretetét és becsülését, mert az az ellenzékkel tart. Deák így szólt: Nekünk a mi sajtárságos viszonyunknál fogva Ausztriával szemben okvetlen szükségünk van erős ellenzékre. Ha nem lenne ellenzék, én magam mennék az ellenzékre saját pártommal szemben, — hogy ne gondolják Bécsben, hogy mi minden kívánságukat szó nélkül, örömet teljesítünk. Ilyen volt Deák politikai türelmessége és liberalizmusa. De mit mondjak idős gróf Andrásy Gyu láról? Ő mint miniszterelnök keresztülvitte azt, hogy a király a nemzet által önként felajánlott koronázási ajándékot a 48-as honvédeknek ajánlotta s ezzel a szabadságharc törvényességét elismertette. Talán elég ebből ennyi?

Szél Kálmán, mert Bosznia occupációját az országra károsnak találta és azt látta, hogy az országot agyon sújtja, nemcsak helytelenítette azt, hanem a felelősséget nem vállalta s fére állott. Baross Gábor, a nagy közlekedési miniszter mindent megtett, hogy az ország vas-

cselekedet volt, de nem tudtunk tisztességesebb módot kieszelni. Simai Eszter pedig — ma így képelem — unt bennünket s olykor gyűlölt is, hogy kevés alvó óráját is megraboljuk, de jó és az ifjuságot tisztelni tudó nő lehetett.

Egy napon ebédnél, az öreg nagytiszteletű asszony, miután ismét kigyöngyörködte magát az étvágyunkban, újságot mndott:

— Ma új vendég érkezik a házhoz, de nem éppen a mi vendégünk lesz, hanem az Eszter Balogja.

Talán a fölényes és csufolódo természetű káplán kivételével valahányan szerettünk volna álmétkodva és megbotránkozva kitörni. De ravaszkodtunk s csak úgy két perc mulva, hidegen, álmos tagolásával a szavaknak, szó- lalt meg a reverendás, a pápista:

— Micsoda Balog jön, éde snénike, ide, az Eszterhez, amit az előbb tetszett mondani? — Hát az ura, fiam, a hítes, törvényes ura, akivel most kiakar békülni Eszter és én meg nézhetek új cseléd után.

Nagyon elkámpicsorodtunk s haragudtunk. de halgatva titkoltuk ezt, meg azután nem tudtuk átézni a csapásnak egész teljességét.

Este mégis korábban jöttünk haza s nem mentünk el vacsora után, melyen a nagytiszteletű asszony új hirt mondott:

— Hát megérkezett az Eszter Balogja, nagyon jóra való embernek látom, sajnálom, hogy Eszter elmegy, de rendjén van.

Mi hallgatva, némán s most már majdnem igazi haraggal úgy találtuk, hogy ez igenis nincs rendjén. Jön egy Balog nevezetű ember, a fene tudja honnan, s elrontja a mi egész

utait psztrák vezetőség kezeiből kivégye s a Dunát hajózható folyóvá tegye le egész a Fekete tengerig. Így hozta létre a Vaskapu szabályozását. Itt kapta szegény betegségeit is, melyben legszebb férfikorában az ország nagy fájdalomra meghalt.

Hát Szilágyi Dezsőről, a köznyelven úgynevezett nagykalapácsról, mit említek? Azokat mellőzni. Csak egyet említek. Midőn a polgári házasság és az állami anyakönyvvezetés volt szóban, ismét ő felsége a királynak szigorú katolicus felfogását és érzelmeit, senki sem vállalkozott arra, hogy ezt elfogadás végett a királynak elfogadásra ajánlja. Vállalkozott erre Szilágyi Dezső. És keresztül is vitte majd három óráig tartó érvelés után, hogy a király nagy sokára beleegyezését adta. Pedig ez kemény dió volt! Ezeknek a gárdájába lépett just Gyula, midőn megkezdte a harcot az önálló magyar bank mellett, az átkos véderője, vaslat ellen, az egyenlő és titkos szavazati mellett s házasság mostani revíziója ellen.

Ezt hirdeti Justh Gyula ország-világ előtt régen és helyesen. De mégis Losonczon szólalt meg belőle az igazi államférfi, amidőn tettel mutatta meg azt, hogy mindenkit keblére ölel, aki a közjóra vele együtt akar dolgozni. Legyenek bár némely kisebb dolgokban véleményeik eltérők is. Ilyen sok férfi kellene a hazának s akkor nem packázna velünk Ausztria s nem fricskázna az orrunk alatt Khuen s a ficszak és satelisei!

D. J.

Bajok a vármegyeház építése körül.

Az építési bizottság ülése.

Az új vármegye székház építése körül bajok merültek fel. A vállalkozó Jámor és Bálint cég beadványt intézett az építési bizottsághoz, amelyben kéri tudomásul venni azt a sajnálatra méltó körülményt, hogy:

— Az épülő vármegyei székház nem éppen főfontosságú és nem lehordandó falai kisebb mérettel készültek, mint ahogy az az ajánlatba volt foglalva.

Igy hiányzik a bejelentés minden indokolás, avagy bővebb magyarázat nélkül, a Jámor és Bálint cég pedig ezt azután jelenti be,

vakációnkat, mert hát joga van hozzá. Később leskelődünk a cselédszoba ablakán s láttuk Balogot, ahogyan beszélget az ő régen nem látott, óhajtott asszonyával. Szép darab ember volt ez a Balog, láthatóan dolgozó, jó vaj-ember, nagy, urias barnaszemű s olyan szépen beszélt Eszterrel, mintha imádkoznék. Bosszusan feküdtünk le, de avval a becsületes, kényszerítő belátással, hogy Eszter okos és becsületes is, a mikor vissza akar menni az ő ácsához. Nem szoltunk egymásnak semmit, de szükségtelen is volt, hanem reggel a nagytiszteletű asszony beszédjét halljuk az ő öreg társával:

— Nézze, lelkem apjuk, majd hogy elfeledtem, megegyeztem Eszterrel, hogy csak ősszor hagy itt bennünket. De azért ő is kértek valamit: Balognak most nincs sürgős munkája a városban s négy-öt napot itt szeretne tölteni a feleségével.

Az öreg esperes ur nagyon megelégedetten dűnyögött, nyilvánvalóan örült, egy házasság újraépítésének, de mi szerettük volna fiaival együtt elnaspárolni az öreg nagytiszteletűt. Komorak, de már szavakban is panaszkodók vagyunk persze a napnak nappalán s este megszólal a reverendás, a mikor már minden vigasztalan:

— Ez gyalázatosság, ez nem járja egy református esperes lakásán, ez nagyon erkölcs-telen dolog — fakadt ki a szép pópista legény.

En ekkor éjszakán — ma is tudom, hogy gyalázatosság — egyedül szóltam ki orv nézésre az Eszter ablakához. A Balog nevezetű ács simogatta az Eszter kézbe fogott kezét s olyan megszépültséggel beszélt hozzá, hogy a könyei is el-elpotyogtak.

amikor a falak már félig készen is vannak. Az építési bizottság csak felülvizsgálatot rendelt el a falak építésének a méretei dolgában.

Az építési bizottsági ülésen megjelentek: Czegléd Mihály, Somossy Béla, Csobán László, dr Nagy Gábor, Pénzes Sándor, Latinovics Mihály, Dávidházy Sándor, Továbbá a tervező Jámor és Bálint cég képviselője: Jámor Lajos.

Az ülés reggel 9 óra után vette kezdetét és mivel Kovács Gyula alispán hivatalosan távol volt, az elnöki széket Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző foglalta el.

A bizottság tárgyalás alá vette a Jámor és Bálint cég azon bejelentését, amelyben kéri a bizottságot, vegyék tudomásul a vármegyeház építése körül előmerült tervtől való eltéréseket. Ezen eltérések «csupán» abból állnak, hogy a nem főfontosságú és nem teherhordozó falak kisebb méretben készültek el, — mint ahogy azt az ajánlat megkövetelné.

Az építési bizottság kimondja, hogy a tervtől semmiféle eltérést meg nem engedhet s ezért megbizta Latinovits Mihály műszaki tanácsost, hogy Jámor Lajossal együtt vizsgálják meg a bejelentést és arról a bizottság legközelebbi ülésén jelentést tegyen.

Az építési bizottság tehát csak a legközelebbi ülésen fog ítéletet mondani a tervező Jámor és Bálint cég ajánlattól való eltérése felett.

Modern utcai

**három szoba,
előszoba,
konyha, élelőkamara és
mellékhelyiségekkel**

**vízvezeték és villanyvilágítással
berendezve**

November hó 1-sejére

kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

Elment az Eszter Balogja s már készülődött az ősznek és távozásnak a nagytiszteletű ur vakációzó diákcsoportja. Minden újra, újból úgy volt, mint régen, de mintha a közeledő ősz a lelünkre ült volna. Nem lármázunk már, a nőket se becsmértük, de az ácsot, ezt az új Szent Józsefet nem tudtuk elfeledni. Hallottuk s tudtuk is, hogy minden második nap levelet ír a feleségének. Az asszony nem volt jó kedvű, reménykedő és boldogság felé bizakodó, de érzett rajta, hogy most még jobban un bennünket, mint eddig teite.

— Eszter — mondtam neki egy forrott alkalommal — maga már alig várja, hogy az urához visszamenjen.

— Nem, ezt se szeretem, azt se kívánom, de megesküdünk s mégis ő az én uram.

Kedveskedéseinket megbocsátóan türe s elfogadta Eszter, de szomorú volt, s ezt mindnyájan észrevettük, tudtuk. Akkor is ott voltam, amikor a parókiára megérkezett megint az ács, hogy elvigye az asszonyt. Az ács, az Eszter Balogja higgadt, de szörnyen boldog volt s Eszter sirni akart, de nem tudott. És úgy távoztak, mint az élet minden vanitások látszata, öröme s mint a tragédiák, melyekhez nem a mi bőrünkben készitik a kulisszákat. A nagytiszteletű urék boldogan mondták nekünk, tanulásra szomjas — életbe induló ifjaknak:

— Látjátok, fiuk, hogy a házasság mégis az egyetlen okos és vigasztaló valami e földi siralomvilágban.

Eszterről és az Eszter Balogjáról pedig azóta semmit sem hallottam, de megmaradtak a fiatalok és emlékezés szent alakjaiként.

Az orvos és kedvese.

Ma tárgyalta a budapesti esküdtszék Bózvály Magda bűnügyét. A vádlottak padján ülő fiatal leányt a kir. ügyészség szándékos emberölés kísérletével vádolja azért a revolveres merényletért, melyet az elmúlt március havában dr Vaisz György katonai segédorvos ellen elkövetett.

Még diák korában látta először dr Vaisz — körülbelül négy évvel ezelőtt — Bózvály Magdát. Ahol megismerkedtek, nem valami ajánlatos hely volt, mert éjszakának idején az Andrássy-ut egyik éjjeli kávéházában, amelyet ledér leányok látogatnak, találkoztak. De a fiatal Vaisz György megszerette a leányt, lakást vett neki s lehetővé tette részére, hogy az előbbi életmódjával fölhagyjon.

A viszony évekig tartott, a diákból már orvos lett s a fiatalok együtt maradtak ezután is. Amikor pedig meghalt Vaisz Györgynek az atyja, aki a viszonyt természetesen mindig ellenezte, a kis Magda követelni kezdte, hogy szerelmese — feleségül vegye. A fiatalember kész volt anyagi kárpótlást adni, trafikot is akart venni Bózvály Magdának, de házasságról hallani sem akart. Ezért aztán a kedvese revolvert fogott rá s a gyógy halántékon érte, de szerencsére nem ölte meg.

A mai tárgyaláson dr Mikovics bíró elnököl, a közbírók dr Timkó Zoltán kir. ügyész képviseli, a vádlottak pedig dr Török Sándor a védője. A sértett dr Vaiszt dr Weber Salamon képviseli. Mután megalakult az esküdtszék, Bózvály Magda kihallgatására került a sor.

A vádlott, akit börtönőr hozott fel a fogházból, elegáns fekete ruhában, a kezén is fekete kesztyűvel áll bírái elé. Alig hallható, halk hangon jelenti ki az első kérdésre:

— Nem érzem magamat bűnösnek!

Mikovich elnök: Azt tudja, hogy dr Vaiszt főbe lötték az ön nővére lakásán. Ki lött rá?

A vádlott hallgat, csak az újabb kérdésre szólal meg:

— Csak azt tudom, hogy a revolver nálam volt.

— És miért volt nála?

— Magamat akartam elemészteni.

— A revolver csöve nem önmaga felé volt fordítva, mindenkit találhatott hát, csak önmagát nem.

— Annyira elalékszem csupán, hogy amikor zsebemből kikaptam, a revolvert, elkiáltottam magamat:

— Gyuri, idenézz!

Bózvály Magda elmondta ezután, hogy a közös lakásról hozta magával a revolvert nővérehez, Sünger Jánosnéhoz, akinek budai lakására dr Vaiszzal azért mentek, hogy megbeszéeljék a szakítás módzatait. A revolvert már napokkal előbb elrejtette.

— Nem készült maga a merényletre?

— Nem, nekem semmi bajom nem volt Gyurival. Baj csak annyi volt, hogy nagyon, de nagyon szerettem. De ő félt is, detektívekhez is fordult.

— Igen, egy detektív járt nálam s kérdezte, hol a revolver?

Az elnök: Látja, maga pedig azt felelte, hogy eladta...

A kihallgatás most arra terelődött, hogy mikor és miként ismerkedtek a szerelmeseik.

— Ötödfél esztendővel találkoztunk először. Mikovich elnök: Maga most nemde husz éves?

— Igen s akkor még a tizenhatot sem töltöttem még be.

— És mi volt a foglalkozása?

Bózvály Magda lesüti a szemét és — hallgat.

— Ha nem akarja, nem kell megmondania. A védő, dr Török Sándor kéri, hogy az esküdtbírók rendelje el a zárt tárgyalást.

Az elnök: Meg fogom ezt is tenni, de most még nem. Az esetről, melyet tárgyalunk, tudomást vett a nagy nyilvánosság s így kell, hogy a nyilvánosság előtt tárgyaljunk is — amíg lehet.

Bózvály Magda kijelenti, hogy a feltett kérdésre nem kíván válaszolni.

— Igért önnek házasságot dr Vaisz?

— Azt megmondta, hogy addig míg él

az atyja, ez lehetetlenség.

— Látja. Az atyját megismerte?
— Egyszer magához hivatott, s ígért havi járadékot, ha szakítok a fiával. En azonban Gyurit szerettem s erre nem voltam hajlandó.

— Miből élt ebben az időben?
— Amit tőle kaptam.
— Igen hisz csak az övé voltam és senki másról még hallani sem akartam, még gondolatban sem csináltam meg, de amióta szakítani akart velem, még ilyesmivel is gyanúsított.

— Ugye, csak az utolsó évben laktak együtt?
— Igen.

— Itt egy csomó levele Vaisznak az előbbi időkől, ezekben szó van mindenről: sok és nagys zerelemről, kedveskedésekről, de házassági ígéretet nagyjító üveggel sem lehet bennük felfedezni.

— Pedig idegen előtt is mondta, még pedig azt, hogy máris a felesége vagyok.
— Akkor, amikor a szomszéd trafikosnának mondta, hogy majd a «nőm» átjön az újságot?

— Más alkalommal is.
— A vizsgálat csak erről tud, ellenben arra igenis an adat, hogy maga sokak előtt mondta magát dr Vaisz nejének.
A tárgyalás tart.

SZINHÁZ.

Színházi bérlők. A mai napon a következők váltották ki bérlőiket: Markovits Ilona, Fodor Josefné, Manzel Ernő, Grossmann Ignátz, Csengeri Márton, Szánthó Győző, Riedl Siegfried, Szöllősy Ferencné, Rauch Árpád, Kovács Gábor, özv. Némethy Mihályné, Szendrő Sándor, Piribauer Ferencné, Koncz Elekné.

A gyilkos villamos.

Elromlott a légfék.

Rémes szerencsétlenségekn volt az előidézője tegnap a második számú villamvasuti kocsi. Most már egészen bizonyos, hogy a szerencsétlenség azért következett be, mert a légfék egyáltalán nem működött.

A helyivásut társaság a felelős tehát a tegnapi borzalmas balesetért.

A kocsivezetők vallomása szerint a 2-ik számú kocsi légfékje már felelős volt használhatatlan.

Mindennek dacára a kocsit nem vonták ki a forgalomból.

A kocsivezetők kénytelenek voltak tehát a kézféket használni. Így történt a tegnapi borzalmas gyekektragédia is.

Berki Sándor, a kis siketnéma gyermek a villamos sinek közt andalgot. De a kanyarulóban már csak lépésben haladt a villamos. Már pedig a sebessen haladó kocsit is meg lehet állítani 3 méternyire, ha jó a légfék.

Miért nem lehetett megállítani tehát a 2-ik számú kocsit, holott a sok tanu egybehangozón azt vallják, hogy a kocsivezető Váradi József mindjárt fékezett. Fékezett, — de természetesen csak kézi fékkel.

A kézfék olyan lassan működött, hogy a gyermeket még az elütése után is 3 méternyire vonszolta.

Megállapítható tehát, hogy a kanyarodónál lépésben haladt villamost a kézfékekkel 7 méternyires em lehetett megállítani.

A szerencsétlenséget tehát kizárólag az a bűnös mulasztás okozta, hogy a 2-ik számú kocsit hibás sőt egyáltalán nem működő légfékekkel hagyták közlekedni. Ki a felelős tehát ezek után a kis gyermek szörnyű végéért?

Senk más, mint a helyi vasút társaság. A társaságnak kötelessége kocsijait a közbiztonsági intézkedéseknek megfelelően jó karban tartani; ha pedig valamelyik kocsi hibás, azt tessék kivonni a forgalomból.

A tegnapi véres esetnek meg van tehát az intő fontossága. Kérdés most már, hogy szándékszik jóvátenni a társaság az eddigi hibáját?

Debreczeni közhasznú munkáslakásépítő r.-t.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége debreczeni fiókjának akciója.

A magyar gyáriparosok országos szövetsége debreczeni fiókjának mai ülésén Szántó Győző elnök előterjesztést tett a «Debreczeni közhasznú munkáslakásépítő r.-t.» létesítése érdekében. Az elnöki előterjesztésből a következőket adjuk:

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége régi és sarkalatos programjainak egyikét vitte közelebb a megvalósításhoz, mikor ez évi rendes közgyűlésén egyhangulag hozott határozatához híven felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy az ipari munkásházak részére ép úgy biztosítsanak törvényhozás útján legalább is olyan kedvezmények, mint ezt az 1907. 46. t.-c. a gazdasági munkáslakások építésénél biztosította.

De a Szövetség addig is, míg e nagy kérdés törvényileg szabályozva lesz: szükségesnek tartja, hogy különösen a nagy vidéki városokban, közhasznú egyesületek és egyes vállalatok létesítéséhez hozzá ipari munkásházak építéséhez, létesítéséhez.

Azon vidéki városokban, hol az ipari élet fejlettsége már évek óta aktuálisá tette a munkások lakásviszonyainak rendezését, egyes vállalatok, sőt maga a politikai község látott hozzá munkáslakások építéséhez.

Ugy érezzük, hogy a nemes versenyben nem szabad hátramaradnunk. Nemcsak azért, mert Debreczen híhetetlen arányokban növekedő gazdasági élete, felszökő vonalú forgalma, melyek forrongó kulturális és gazdasági átalakulásunknak legbiztosabb jelei, egyenesen rákésztetnek, hogy ezen átalakulás egyik fontos tényezőjével, az iparral s annak munkásaival foglalkozunk, róluk a város fejlődése és jövője érdekében gondoskodjunk, hanem azért is, mert a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének debreczeni fiókjá elöljárta mindig, a Szövetség intencióit gyakorlati politikával megvalósítani.

A Munkáskert Egyesület és a Gyáriparosok Országos Szövetsége tárgyalásai, eszmecseréi, figyelembevételével ezért tervezetét készítettünk és különös figyelemmel Debreczen speciális viszonyaira, a munkásság mostani, sajnálatos, néhol megdöbbentő lakásviszonyain munkáslakások építésével akarunk segíteni és ezirányú törekvéseinknek híveket szerezni.

A megvalósítás formájául egy «közhasznú munkáslakásépítő részvénytársaságot» tartunk a legalkalmasabbnak, mely részvénytársaság alapelveit következőkben körvonalozzuk:

A részvénytársaság kiinduló pontja a munkáskert, iránya tisztán altruisztikus, alapja: a bérlakás. A munkásság érdekében a legbiztosabbnak úgy láttuk, hogy a munkáslakásépítés legprosperebb kielégítésére viszonyainknál fogva a leköthető, fel nem mondható kamatozó befektetésre szánt tőketársulás: a részvénytársaság alkalmas.

A részvénytársaság alaptőkéjét 200,000 koronában állapítjuk meg, a kibocsátandó részvények névértéke 100 korona. A társaság megkezdő működését, ha 100,000 korona jegyzve van és az igazgatóság felhatalmaztatik a másik 100,000 koronát részletekben vagy egészben értékesíteni.

A részvénytőkét az érdekelt ipari vállalatok munkaadók, a velők összeköttetésben levő pénzüntézetek, a város, a megye és egyéb köztestületek jegyeznék. Minthogy a címletek után 5 százalékos kamatozás várható, közintézetek elhelyezést kereső tőkés is nagymértékben előmozdíthatják a közhasznú célt.

Szívesen és az igaz ügybe vetett hívő bizalommal, az eddigi tevékenység lankadatlan kitartásával kérjük akcióinkhoz társaink és a társadalom támogatását, mert itt nagyfotossága, a város ipari összérdekeinek egyetemét felfogó vállalkozás csak az erők bátor és őszinte egyesítésével érheti el célját.

Ugy érezzük, hogy a Szövetség fennállása tizedik évének küszöbén a dolgozó Magyarország ezen eleven erejű friss akaratú és folyton építő testülete nem is tetőzhetné be méltób-

ban a decenniumot, mintha az ipari munkásság existenciájának megkönnyítésére a szociális problémák egyik legfontosabbját, a lakásügyet a tőle megszokott energiával dűlőre vinné és törvényi biztosítékot szerezne a gyáripari munkásság szomorú lakásviszonyainak rendezésére.

A Szövetség életének előterében így áll e nagy horderejű tevékenység, hogy megoldásával még szorosabbra fűzze a központ és vidék közti kapcsolatot és egyben monumentális határjelet állítson tíz éves fennállása mesgyéjére!

Szántó Győző.

A kiewi gyilkosság.

Stolypin a ravatalon.

Kiew, szept. 20. Miklós cár Stolypin koporsóján fehér virágokból való koszorút helyeztetett el, Stolypin özvegye a két cárnétól, valamint a nagyhercegnőktől részvétlétáviratokat kapott.

Kiew, szept. 20. A város összes templomaiban ünnepies gyászmiséket celebráltak az elhunyt miniszterelnök emlékére. Az intézetekben szünet van. Az összes színházakban lemondották az előadásokat.

Kiew, szept. 20. Stolypinnek röviddel halála előtt kifejezett óhajára holttestét Kiewben fogják eltemetni. A holttestet holnap délután a Pecserszk-kolostorba viszik át és péntek délelőtt a kolostor temetőjében helyezik nyugalomra. A temetőben eddig csak egy historiai sir van: Kocsubej és Iszkm közös sírja, akiket Mazeppa végeztetett ki. Stolypinnek e kolostorban való temetése a cár egyenes rendelkezésére történik.

Kiew, szept. 20. Stolypin fehér egyenruhájában fekszik a ravatalon. A holttestet most átvitték a Laura-templomba, pénteken pedig az elhunyt végső akaratához képest a kiewi temetőben fogják eltemetni.

Bagrow apja Wiesbadenből, ahol kurát tartott, Berlinbe érkezett s itt kijelentette egy újságíró előtt, hogy fia nem volt forradalmár és a merényletre csakis a csendőrség csábíthatta.

Az Odol különösen kimeveli a többi szájtisztítószertől az, hogy a szájtüreg az öblítés után górcsővé vékonyoságu, de e mellett sűrű antiseptikus réteggel van bevonva, mely még órákkal azután is hogy

a száj kiöblített, utóhatást fejt ki. Ez az utóhatás, mellyel egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja azt a biztonságot, hogy száját megvédte az erjedésokozó és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megrontja.

Aki mindenáron meg akar halni.

A villamos elé dobom magam!

A szerelmes varróleányok szokott sorsa érte utól Bubák Herminát, egy kis debreceni varróleányt. Viszonya volt egy W.-nevű asztalossegéddel, akibe fűlig szerelmes volt.

Az ifju viszonzta is a szerelmet, de szülei, akik tehetős, gazdag iparos emberek: nem a legjobb szemmel nézték a fiu viszonyát. A varróleányka efelett keseredett el oly nagyon, hogy halálra szánta magát.

Ma délután a Csapó- és Rákóczy-utcák sarkán a posztoló rendőrhöz rontott egy tisztességes kinézésű fiatal ember, karján fogvatartva Bubák Herminát.

— Az Istenért ne engedje rendőr ur! Ez a leány öngyilkos akar lenni!

A leány tényleg kiakart szabadulni kézzel-lábbal a fiatal ember karjai közül.

— Én bizony elhatároztam magam, hogy öngyilkos leszek. Eresszenek! a villamos elé akarom dobni magam. Hiába is csinálnak velem akármit, meg fogok halni! Mert megakarok halni... Nem borzasztó, hogy még meghalni sem engedik az embert!

Igy sopánkodott a kislány, a rendőr pedig bekísérte a kapitányságra. Komlóssy Pál kapitány elé került a lány, aki nyájas szavakkal, humánus bánásmóddal akarta megérteni a lánnyal, hogy milyen nagy bolondság is a szerelemért meghalni. Egyelőre pedig a kis varróleányt őrizet alá vették. Mert tilos ám meghalni, különösen ha egy szegény varróleány akarja megselekedni ezt a mindennapi dolgot.

Ha észreveszik sötét szándékát, a hatóság kémei képesek még lebeszélni róla, sőt ha kell erőszakkal is megakadályozzák. Szükség van a szerelmes kislányokra... Ilyen gondolatok toluhatnak az agyára szegény Bubák Herminának, akit meghalni sem engednek. Ami pedig elég nagy szerencsétlenség.

Két jómadár.

Letartóztatott nemzetközi szélhámosok.

Jó fogást csinált a debreceni rendőrség.

A debreceni rendőrség két pompás fogást csinált az éjszaka. Elfogtak és letartóztattak két európai hírű nemzetközi betörőt és széldegőt. Mind a kettőnek temérdek sok bűnt nyomja a lelkiismeretét. Loptak, csaltak, sikasztottak, sőt a veszedelmesebbik betörés közben számtalanszor vért sem sajnált ontani. A két kitűnő alak most már a rendőrség fogházában gondolkozhatik a sors mulandóságáról.

A két jó fogás közül az egyik-egyik különvéve is szenzációs, de a kettő együtt egy napon: valósággal ritkaság számba megy.

Karfunkel Zsigmond

az egyik jeles alak. Ismeri egész Európa rendőrsége. Notórius, nemzetközi betörő, aki játszva követi a legvakmerőbb és legraffináltabb gazságokat.

Már régóta keresik, mert megszámlálhatatlan sok bűn nyomja a lelkét. Alig van nagyobb város egész Középeurópában, ahol meg ne fordult volna.

Betörésein, lopásain, rablásain kívül még ha miskarttyázás, súlyos testi séretés, sőt gyilkosság gyanuja is tapad a nevéhez. A híres gazember, ak választékos eleganciával öltözködik, Bardócz András rendőrbiztos fogta el, a ki ma detektivi szolgálatot teljesített. Ráösmert tapasztalt szemmel a gazemberre, aki pedig ugyan csak elváltoztathatta magát.

Eppen hamisan kártyázott a jeles alak a «Magyar Király» kávéházban, amikor Bardócz elfogta. Azonnal beszállította a központra, ahol szoros őrizet alá veszik Európa egyik legnagyobb gazemberét.

Schwimmer Adolf

a másik jeles egyéniség. Ő már sokkal szebb és diszkrétebb foglalkozást űz. Schwimmer Adolf zsidó tanító és abból él, hogy hitsorsait országsszerte hamisított könyöradománygyűjtő könyvekkel csapja be.

Ezenfelül a szélhámosok többi fajtától sem idegenkedik. Különböző nemzetközi okirat-hamisító. Olyan nagy praxsise van ezen a téren és olyan vakmerő, hogy könyöradománygyűjtő könyvét mindenütt be is mutatja a hatóságoknak. Csak Magyarországon vagy 30 várost és vármegyét vezetett így félre.

Rendeteg pénzt harácsolts össze. Most is sok bankót találtak nála. Azt mondta, hogy «becsületesen szerezte» a pénzt. Schwimmer Adolfnak különben még valószínű, hogy ezeken kívül sok leszámolni valója lesz a törvénygyel. A nemzetközi okirathamisítót is szigorú őrizet alá vették.

UJDONSÁGOK

A 'Debrecen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— A Joghallgatók Segítő Egyesülete folyó hó 20-án, szerdán tartotta meg alakuló gyűlését dr. Haendel Vilmos vezető-tanár elnöklété alatt. A tisztikar a jogász ifjuság osztatlan bialmából a következőképpen alakult meg: Elnök lett Roncsik Jenő, 4. jh. Főjegyző Fráter Sándor 2. jh., pénztáros Osváth László 2. jh., könyvtáros Szücs Lajos 2. jh., ellenőr Olasz Vilmos 4. jh., aljegyző Bóka Tibor 1. jh., választmányi tagok Osváth Pál 3. jh., Kovács Eleaszmányi tagok Osváth Pál 3. jh., Gulyás Imre 2. jh., Kúmen Pál 1. jh., és Domahidy Sándor 1. jh. A tisztikar megalakulása után dr. Haendel Vilmos vezető-tanár ismertette a Joghallgatók Segítő Egyesülete nagy fontosságát, mely abban áll, hogy a szegény, törekvő, jobb sorsra érdemes hallgatókat; akik az egyesület áldásos működése hiányában nélkülözéseknek volnának kitéve, anyagilag segítse. Ecsetelte az egyesületnek a multbani pártolás hiányában való pangását, s örömet fejezte ki, látva, hogy ez év a tagok nagy számban pártolva ez egyesületet, a mult éveknél sokkal kedvezőbb, sokkal nagyobb eredményekre jogosítva, szebb remények között indult meg s meg fogja valósítani nemes, nagyszerű hivatását.

— A Sümegi—Radó-párbaj. Abból az öszszeszlalkozásból kifolyóan, mely tegnap a képviselőház folyosóján történt Sümegi Vilmos és Radó Sámuel, a Magyar Távirati Iroda szerkesztő-tulajdonosa közt, a felek ma pisztoly-párbajt vívtak. A felek délelőtt 11 órakor álltak szembe a honvédségi lovassági laktanyában. Sümegi nem élt a lövés jogával. Radó golyója pedig nem talált. Párbaj után a felek kibékültek s együtt bementek a Házba, hol a folyosón Sümegi sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a tegnapi összetűzés alkalmával annyira elragadtatta magát.

— A Patronázs-Egyesület intező bizottsága folyó szeptember hó 22-én pénteken délután 5 órakor a városháza könyvtárszobájában rendes havi ülést tart. Van szerencsém a bizottság t. tagjait ezuton is meghívni az ülésre. Tisztelettel, Debrecen 1911 szeptember 20. Csiky Lajos patr. egyesületi titkár.

— Az öngyilkos orvos. Hirt adtunk röviden arról, hogy Bécsben dr. Brandeisz Gusztáv aradi származású orvos öngyilkosságot követett el. Aradról, ahol a rokonság révén az öngyilkosság nagy feltűnést keltett, az alábbiakat jelentik nekünk erre vonatkozólag: A szerencsétlen végű orvos mintegy harminc évvel ezelőtt költözött el Aradról. Ausztriában szerezte meg az orvosi diplomát s ezután Wiesenthalban, majd Bécsben telepedett le. Bécsben az ügyes orvos csakhamar kiterjedt praxisra tett szert s vagyont gyűjtött. Rokonai állítása szerint dr. Brandeisz nem volt tudóbajos, hanem könnyebb természetű neuraszthéniában szenvedett és e betegsége hipoehonrikussá tette. Hogy nem szenvedett súlyosabb betegségben, azt bizonyítja az is, hogy évente két hónapot farszto utazásokkal töltött el, bebarangolta egész Európát. Az öngyilkos zárkózott természetű volt ugyan, de Aradon, Aradmegyében s Makón lakó rokonaival kétszer-háromszor évente mégis találkozott. Érdekes, hogy a sürgönyt, melyben aradi rokonait haláláról értesítették, saját maga fogalmazta meg s öngyilkossága után gazdaasszonya adta fel. Aradi rokonai közül többen, köztük fivére, Brandeisz Henrik aradi vállalkozó, felutaztak Bécsbe s engedélyt kértek a holttest hazaszállítására. Az osztrák hatóság azonban a kolerára való tekintettel az engedélyt megtagadta.

— A Zichy—Meszlényi-affér. A képviselőházban ma ülték össze Zichy István és Meszlényi László segédei. Meszlényi segédei kijelentették, hogy Zichy előéletére való tekintettel megtagadják az elégtételt. — Ezt jegyzőkönyvbe vették.

— A debr. áll. főreáliskola segítő egyesületének alakuló gyűlése szept. 20-án tartott meg. amelyen a vezető tanár dr. Horvay Róbert szép szavakkal ecsetelte a segítő egyesület célját, majd a gyűlés áttért a tisztikar választására, a mely választás eredménye, hogy Bakács Gyula 8. oszt. tanulót egyhangulag elnöknek, Harstein István 6. o. t. titkár és Ekstein József 6. t. pénztárosnak választott meg. Ezzel a gyűlés véget ért.

— A szép cigányasszony miatt. Temesvárról jelentik: Néhány évvel ezelőtt Kalderás Péter kőborcigány egy szép cigányasszony miatt összeveszett egyik cimborájával. A veszekedők abban állapodtak meg, hogy az asszonyt megölik, mert ha nem lehet az egyiké, ne legyen a másiké sem. Az asszonyt megtámadták, borzalmasan megcsontították és negyven mély sebet ejtettek rajta, majd a holttestet egy kutba dobták. A gyilkosokat csak nemrég sikerült kinyomozni a csendőrségnek, amely azonban csak Kalderást fogta el, mert cimborája Szerbiába szökött. Tegnap itélkezett Kalkeras Péter ügyében a temesvári esküdttörbőség, amely a gyilkost életévi fegyházra ítélte.

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép

ujdonságok! Megtekinthető

vételkényszer nélkül! Pontos, szolid

kiszolgálás.

Kérem a cégre ügyelni

CSIPKEÁRUHÁZ.

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz.

Kizárólag alkalmi vételek.

Csipkeáruház

A kolera.

Még mindig nem szűnik.

Koleracset az utolsó huszonnégy órában csak egy volt Budapesten. Az Alsó-Erdősor 67. szám alatti újépítkezésnél összeesett Mozók Márton 47 éves kocsis, akit bevitték a Gellért-kórházba, ahol megállapították róla, hogy tényleg kolerás.

Gyanus körülmények közt betegedett meg a Filatori-gáton a vasuti állomás közelében Poós 36 éves kocsis és a Kőbányai-úton az északi főműhely előtt Boga István 42 éves napszámos.

A Duna vize egész sereg embernek okozott kellemetlenséget.

Holler József kormányos neje a D. G. T. 65178. számú uszályán a Duna vizében mosta a ruháját ezért őt, a hajót, az egész rakományt, az összes embereket fertőtlenítették, csak azután engedték meg a hajó kirakodását.

Renitz Lajos 21 éves üveges az Erzsébet-hídnál a lábát áztatta. Bekerült a fertőtlenítőbe.

Ich Lajos 19 éves hivatalnok, egy evezős egyesület tagja, a Császárfürdő előtt a csolnakjáról a Dunába fordult. Még egyszer megfürösztötték a fertőtlenítőben.

A cigányharamia bünlajstroma.

Szegedről jelentik, hogy az ottani esküdt-bíróság tegnap tárgyalta Petrovics János cigány haramia bűnügyét, aki rablással volt vádolva. Valóságos haramia ez a cigány. Fajának minden tulajdonságával megkeve. Ravasz, számító, bosszúálló, kegyetlen és hazug. Egész megjelenése ilyen. Széles, magas, erőteljes alak, — villogó szemekkel, raavasz mozdulatokkal. és minden pillanatban kész a legvakmerőbb hazugságra.

Az a vakmerőség, amellyel egy éjszaka — 1911. április 22-én — Szentesen Vámos Istvánt kirabolta, Nagy János ellen rablótámadást intézett és ugyanazon éjjel Szőke Mátjáné három lovat ellopni akarta, valóságos haramiává avatja a 33 éves cigányt, akivel már néhány alkalommal számolt a bíróság.

A tárgyaláson Pókay Elek táblabíró elnököl. A tárgyalás adatai és bizonyítékai a következők voltak:

Április 22-én este nyolc óra tájban heti munkájából hazafelé igyekezett az országúton Nagy János 52 éves munkásember. Betűs zsebében szorongatta heti keresményét. Egyszer csak elé ugrik egy hatalmas alak, kétszer fejbe üti, mire Nagy János elszédül, a földre esik. A rabló rátérdel, fojtogatni kezdi, közben keresgéli a tárcát. A megtámadott ember segítségért kiabál, léptek zaja hallatszik, a támadó elosan az éjleple alatt, úgy szedik össze Nagy Jánost, aki több heti kórházi ápolás alá kerül.

Másnap hajnalban vérbefagyva találják a szentesi piacon Vámos István zöldségárust. — Amint este lefeküdt szobájába kocsija mellé, orvul érte a támadás. Feje összeverve, 180 koronája elrabolva. Egy hétig önkivületi állapotban volt, most is meglátszik koponyáján a két horpadás. És ugyanez éjszaka Szőke Mátjáné téglagyáros istállójában rajta ért egy cigányt Gálfi Imre gőzmalom-üzletvezető amint a három értékes lovat eloldani és elhajtani akarta. Emberére akadt a cigány. Rávetette magát Gálfi és kihurcolta az istálló elé, vasmarokkal fogta meg a karját és úgy fogta le.

De a cigány kirántotta magát kabátja két ujjából és otthagya a kabátot és botot, elillant. Gálfi azonban a kabát belső zsebében két

marhapasszust és egy igazolványt talált, amely Petrovics János nevére volt kiállítva és mert emlékezett Gálfi, hogy már a kora délután látta az istálló körül settenkedni azt a cigányt, akit a gyújtó világánál felismert és személyleírását is adott: még aznap elfogták Vásárhelyen a cigányharamiát.

A főtárgyaláson csak annyit ismert be Petrovics, hogy részegen botorkálva betévedt egy istállóba, ahol megfogták, de tagadozó egyebekben mindent. Azt hangoztatta, hogy ártatlan és persze, hogy azt a keveset is, amit a csendőrségnél bevallott, azt is bottal, kopláissal verték bele. Ez a kintzés igazolva nem lett. De ráismert Gálfi Imre és Nagy János is eskü alatt vallotta, hogy mikor megtámadta, kalapját is elvitte a menekülő és ott hagyott egy borzas kalapot, amit a rendőrségnek adott át. Ezt a kalapot pedig magáénak ismerte fel a vádlott, de úgy magyarázta, hogy ő részegen botorkált, leesett a kalap a fejéről és úgy került valahogy Nagy Jánoshoz.

Az esküdtek megállapították Petrovics János bűnösségét Nagy János ellen rablás és Szőke Mátjáné ellen lopás büntetetének kísérletében, de nem látták beigazoltnak, hogy Vámos Istvánt ő rabolta meg. A bíróság az esküdtek igazmondása alapján a vádlottat négyévi fegyházbüntetésre ítélte.

TÁVIRATOK.

Ujabb affér a Házban.

Budapest, szept. 20. A képviselőházi botrányos ülésekből kifolyólag ma Hegedüs Kálmán provokálta Horváth Gyulát. A segítők délután ülnek össze.

A spanyol forradalom.

Bilbao, szept. 20. A letartóztatások tovább tartanak. Mintegy 200 sztrájkoló meg akarta akadályozni egy vezérük letartóztatását. A rendőrségnek a fegyverét kellett használnia.

Valencia, szept. 20. Az innen kiküldött csapatok Alcira és Bolera városokat a forradalmároktól visszafoglalták. A rend helyreállt.

Madrid, szept. 20. Canalejas miniszterelnök egy újságíró előtt a következőket jelentette ki: Bár Valencia környékét 2-3 ezer főnyi tömeg, mely azonban legnagyobb részben nincs felfegyverkezve ezzel a szándékkal járja be, hogy a rendet zavarja, a helyzet még általában javult. Alcirát csapatok tartják már kezükben. Cartagenteben este csapatok fognak bevonulni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gondatlanság. A debreczeni kir. törvényszék 10 korona pénzbüntetésre ítélte Menyhart Zsuzsanna hajdunánási lakosnőt, aki a zsirosszódás bögrét a szobájában hagyta, úgy, hogy szomszédjának a kisleánya, a kis Molnár Zsuzsanna ivott belőle és meghalt. Az ítélet jogerős.

§ Verekedő atyafiak. Karszai József és Várgóczy József összeszólalkoztak: kapával, fejszével és kalapáccsal püfölték össze egymást. A kir. törvényszék mind a két atyafit 3-3 napi fogházra ítélte el jogerősen.

§ Kiszúrta a szemét. Horváth Julianna nagyon dühös természetű hajadon. Egyszer a Garay-utcán ment végig és véletlenül hozzáütődött az arra haladó Kaufmann Sámuel bádogoségéd. Több sem kellett Horváth Juliannának! Neki támadt a fiúnak és szidni kezdte a «zsidó istenit». Ebből kölcsönös szóváltás, majd tetlegesség következett, amelynek a folyamán a dühös Julianna kivett egy tűt a kalapjából és ki-

szúrta vele a Kaufmann szemét. A kir. törvényszék Horváth Juliannát ezért a tettéért négy havi fogházra ítélte jogerősen.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

Szeptember 20.

Az árak 50 kilogramonként

buza okt.	11'92—11'85.
buza apr.	12'19—12'09.
rozs okt.	10'29—
zab majus.	—
zab okt.	9'65—9'54.
Tengeri szepl. 1911	—
Tengeri máj. 1912.	8'47—8'38.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 838 50
Osztrák hitelrészvény 643'25.

— A gazdasági tudósítók támogatása. Héderváry Károly gróf miniszterelnök a gazdasági felügyelők és tudósítók támogatása érdekében rendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz. E szerint azok a nagyszabású érdekek, amelyek a gazdasági hírszolgálat pontosságához, különösen pedig a terméskilátás megállapításának megbízhatóságához fűződnek, a gazdasági tudósítói intézmények akkénti átszervezésére indították a földművelésügyi minisztert, hogy az egyes közigazgatási járásek körzetén belül lehetőleg egyenlő nagyságú gazdasági tudósítói körzeteket állítson föl s a gazdasági tudósítóknak kötelességükké tegye, hogy körzükben minden községről lehetőleg személyesen szerzett tapasztalataik alapján terjesszék be időnként jelentéseiket az illető vármegyéhez ki-nevezett gazdasági felügyelőhöz. Ez a hírszolgálat azonban a jelzett átszervezés után is csak akkor lehet pontos és eredményes, ha egy gazdasági felügyelők, mint a gazdasági tudósítók körzetüknek ama községeiből, melyeket személyesen be nem járhatnak, tudósításaik be- küldése előtt — megbízható helyről szerzik be a szükséges adatokat. Miután a földművelésügyi miniszter az adatgyűjtés sikere érdekében igénybe kívánja venni a közigazgatási hatóságok közreműködését is, utasította a járási főszolgabíróségeket és községi előjáróságokat, hogy a mezőgazdasági hír- és statisztikai szolgálat kérdéseiben hozzájuk forduljon gazdasági tudósítóknak a kellő felvilágosítást mindenben adják meg.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás
Hisz ő olyan jól érzi magát! Semmi baja, semmi fájdalma többé. És mikor kérdezték, miért alszik hát olyan sokat, csudálkozással nézett a kérdőre és azt felelte, hogy hisz ő nem alszik, csak elandalog a tündér szép képeken, alszik, csak elandalog a tündér szép képeken, alszik, csak elandalog a tündér szép képeken, a melyek előtte jelentkeznek és amint ezeket mondá, szeme kismét behunyódtak és újra mély, órákig tartó álomba merült.

Igy tartott ez egész nap és egész éjszaka: mindig hosszabbra vált alvása és mikor fölébredt, mindig nehezebben emlékezett a kórte levőkre és mindig rajongóbbá vált a kifejezés arcán. Szegény Ius néma fájdalommal ült édes anyja ágya mellé. Egy órára sem akart lefeküdni. Félt, amire felébred édes anyja nem lesz többé élő!

Azonban csalódott; reggel felé a beteg állapotára szemlátomást jobbra fordult. Könnyebbnek érezte magát. Nem is aludt el többet, és midőn a nap felkelt, halovány arcait szende pirosság futotta be.

Folytatjuk

Főmunkatárs:
VOITH GYÖRGY ZOLTÁN.

ZÜGYI SÁNDOR
SZÉN-TÜZIFA ÉS MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Lónyay-
UTCAK SÁRKÁN
"HUNGÁRIA" MALOM MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

Takaréktüzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa
puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági
eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

"Berson"
GUMMISARKOT
HORD
AZ ELEGÁNS
KÖZÖNSÉG

LAPP HENRIK
MÉLYFŰRÁSOK
magyar részvénytársasága
BUDAPESTEN
Gyár:
V. Bolygory-utca 9. | X. Kőbányai út 44.
Telefon: 114-16 (interurban) telefon: 157-72
ELVÁLLAL
MINDENMŰ FŰRÁSOKAT
a legnagyobb mélységig
minden célra

Gyárt és javít
MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.
Legjobb referenciák!

I. rendű Gserhasábtüzfát szállít

Fischer és Wollner cég

APÁTKERESZTUR állomáson
száz mázsánként

126.— koronáért

20 korona előzetes beküldése
ellen utánvétellel.

A vasuti fuvar Debreczenig
35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég bihar-
diószegi irodájába küldendők.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek
megfelelhessünk, téglagyárunk üzem-
képességét lényegesen emeltük és
ma már abban a kellemes helyzet-
ben vagyunk, hogy kitérő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk
méréselt árak mellett. Kívánat-
áránlattal bármikor készséggel
szolgálok.

„Bóni“ gyártelep és mező-
gazdasági r.-t. Nyirbátor.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlancement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlancement és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlancement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.

Portlancementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny
kiszolgálás

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan,
lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**
gyógyszerész Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogyan más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyo-**
morsavat és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kelle-
mes, ugyanazon ha-
tást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint
phiolával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1-50.
Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrende-
lésnél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazá-
nok, Motorok, Sínek, Szivattyúk,
Malomgépek, Modern transmissiók.
Távirdahuzalok. Minden méret és
nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép- osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adhatók.
TELEFON 142—14. Sürögöncim: BARSEL.

Vállalkozók és iparosok,

kik órabéres alkalmazottakkal
dolgoztatnak, okvetlen szerez-
zék be a most megjelent

Órabér kiszámítási táblázatot.

Kapható: **Tóth István**
s. mérnöknel (Veres-u. 19. sz.)
déli és esti órákban.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljétek a cigaretták óriási
áremelésé miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin- hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzópókás
cigarettapapírt.

Apró hirdetések.

Baterokat, konyhaberendezéseket raktáron tart
Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Órajavitások gyorsan és pontosan készülnek
Apródynál Piacz- 12. szám (Stenczinger-ház.)

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelent-
kezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Öngódon két és egynegyed hold föld eladó.
Ertekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malom-
köz 5. sz.

Zongoróórákat ad felelősség mellett gyakorlott,
lelküismeretes urnő kezdőknek és haladóknak.
A zenetanárő garantálja a tanítvány elvál-
lása esetében a sikert: kitűnő módszere
mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a
legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legro-
videbb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Derékvarróleányok állandó alkalmazást nyerne
Takács Sándorné nőruha varrodájában
Kölcsey-utca 22.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Németül és zongorázni olcsón tanít özv. urnő.
Meszen utca 18.

Tanuló fizetéssel felvétetik Apródy József mű-
órásnál Piacz-u. 12. szám. (Stenczinger-ház.)

10 krajezár

egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papirkereskedésében
Piacz-utca 12. sz.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Tost
vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására ho-
zom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai
fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ó-
fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös za-
matos 58 korona, fekete bikavér 65 korona.
Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyő-
ződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilog-
rammos postamintát 4 koronáért küldök. —
Gim: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

BÖRBEREN emeleti uriház eladó. Bővebbet Ba-
logh örnagnál, honvéd-kórházban Budapest.
Ügynökök díjaztatnak.

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépítő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfajást is meg-
szünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2—3 nap alatt min-
den bőrkeményedést
megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

12570. szám.
t. k. 1911.

HIRDETMÉNY.

Balmazújváros községnek telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosság-
nak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. § ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján esz-
közölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886. XXXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtá-
madni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1912. évi már-
cius hó 21. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujsák be, mert az
ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelle után indított törlési kereset
annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hát-
rányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak esetei-
ben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában
foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése elle-
nében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt
vagyis 1912. évi március hó 21. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz
benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelle után ellent-
mondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a
betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve
vélik, — ide érve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII.
t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben
felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt
vagyis 1912. évi március hó 21. napjáig bezárólag nyujsák be, mert ezen meg
nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a
törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett har-
madik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére ki-
küldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz
egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyuj-
tanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A debreceni kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság 1911. szeptember 6.

A kiadmány hitelül

Simonyi

telekkönyvvezető.

Bolvári I. Lajos

kir. törvényszéki bíró.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Lina 1909: aranyérem; legnagyobb kitüntetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

Járkerékes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel
működő lokomobilok
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.
Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.
Összegyártás 700 000 lóerőn felel